

PATVIRTINTA
Pasvalio r. Vaškų gimnazijos direktoriaus
2024 m. rugsėjo 3 d. įsakymu Nr. V-111

PASVALIO RAJONO VAŠKŲ GIMNAZIJA

OLWEUS PATYČIŲ PREVENCIJOS PROGRAMOS KOKYBĖS UŽTIKRINIMO (OPKUS) PLANAS

2024 m. rugsėjis–2025 m. birželis

Gimnazijos aprašymas.

Vaškų gimnazijoje mokosi 212 mokiniai (su ikimokyklinio-priešmokyklinio ugdymo grupe ir Tetirvinių skyriumi). Dirba 57 darbuotojai, iš jų 33 pedagoginiai, o 24 kiti darbuotojai (bibliotekininkas, valytojai, valgyklos darbuotojai ir kt.). Gimnazijoje veikia Gimnazijos taryba, Mokytojų taryba, Mokinių taryba, Metodinė taryba. Mokinių tėvų taryba. Metodinė taryba apjungia keturių metodinių grupių veiklą: Kalbų, socialinių mokslų ir menų, Gamtos, tikslųjų mokslų ir kūno kultūros, Ikimokyklinio-priešmokyklinio ir pradinio ugdymo, Klasės auklėtojų. Periodiškai dirba Vaiko gerovės komisija, Mokytojų atestacijos komisija. Gimnazijoje veikia veiklos kokybės įsivertinimo ir kitos direktoriaus patvirtintos darbo grupės gimnazijos veiklai organizuoti, įsivertinti.

Gimnazijos įsipareigojimai:

Įstatyminė bazė Lietuvos Respublikos Švietimo įstatymas.
Lietuvos Respublikos Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymas.
Gimnazijos Vaiko gerovės komisijos veiklos programa 2024 m.

Olweus programos standartas. Situacijos analizė.

Olweus patyčių prevencijos programa gimnazijoje pradėta įgyvendinti nuo 2015 m. rugsėjo, sutartis pasirašyta 2015 m. balandžio 1 d. ir pradedamas vykdyti II etapas OPKUS kokybės sistemos užtikrinimas nuo 2017 m. kovo 1 d. 2018–2020 m. m. ir 2023-2024 m. m. gimnazijai suteiktas „OLWEUS mokyklos“ sertifikatas. Gimnazijos bendruomenė toliau tęs pradėtas veiklas ir sieks pateisinti sertifikuotos „Olweus mokyklos“ vardą bei toliau ugdyti Olweus programoje įgytas bendrąsias kompetencijas.

Vykdamas Olweus prevencinę programą sudarytas Patyčių prevencijos koordinacinis komitetas, sudarytos Mokymosi ir Supervizijų grupelės (MSG), išsiaiškintos pavojingos vietos gimnazijoje ir pagal tai pakoreguotas mokytojų budėjimas, atlikta mokinių apklausa, apklausų duomenys

pristatyti gimnazijos bendruomenei. Iš gautų duomenų galima pastebėti, kad gimnazijoje patyčių atvejų padaugėjo. Daroma prielaida, kad tokius rezultatus lėmė naujokų mokinių atėjimas ir pilnas grįžimas po nuotolinio mokymo.

Tikslas:

2024–2025 mokslo metais 1 % sumažinti patyčių skaičių klasėse, stiprinti mokinių, klasės vadovų, mokytojų tarpusavio ryšį ir pasitikėjimą.

Uždaviniai:

1. Į mokomąsias programas integruoti patyčių prevencijos temas, skatinti klasių vadovus reguliariai vesti klasių valandėles, patyčių prevencijos temomis.
2. Laikytis Olweus programos standarto reikalavimų, OPKUS plano, laiku pildyti reikalaujamus dokumentus.
3. Skatinti gimnazijos darbuotojus aktyviau fiksuoti pastebėtas patyčias, taikyti patyčių drausminimo sistemą, aptarti pastebėtas situacijas MSG susitikimuose.
4. Stiprinti bendravimo ir bendradarbiavimo kultūrą tarp mokytojų, klasės vadovų, tėvų ir mokinių.
5. Stiprinti bendravimą ir bendravimas su tarpinstitucinėmis įstaigomis mažinant patyčių atvejus gimnazijoje.

Plano parengimas ir tvirtinimas:

Planas parengtas 2024–2025 mokslo metams. Planas tvirtinamas gimnazijos direktoriaus įsakymu ir įsigalioja nuo 2023 m. rugsėjo 1 d. Planas skelbiamas mokytojų ir aptarnaujančio personalo bei visuotiniame mokinių tėvų susirinkimuose, gimnazijos internetiniame puslapyje www.vaskugimnazija.lt, laikomas OPKUS segtuve.

Numatytos priemonės pageidaujama rezultatui pasiekti

Eil. Nr.	Veiklos turinys	Laikotarpis	Dokumento Nr. ir jo pateikimo terminas	Atsakingi	Pastabos
1.	OPKUS plano rengimas, tvirtinimas.	2024 m. rugpjūtis		Ingrida Tuskėnienė	Per rugpjūčio mėnesį sudaromas ir patvirtinamas OPKUS planas.
2.	2 mokyklos darbuotojų susirinkimai.	2024 m. lapkritis 2025 m. balandis	C4, C1 Iškart po susirinkimo	Direktorius	Aptarti visi OPKUS programos komponentai, pristatytas patyčių prevencijos priemonių įvertinimas.

3.	5 MSG susirinkimai.	2024 m. lapkritis 2024 m. gruodis 2025 m. vasaris 2025 m. balandis 2025 m. birželis	Direktoriaus įsakymas R1 C1 Iškart po susirinkimo	Ingrida Tuskėnienė Direktorius MSG lyderiai	Iš anksto MSG vadovams paskelbtos temos, aiškūs susirinkimų tikslai leis tikslingai išnaudoti laiką. Pokalbiai ir diskusijos padės klasių vadovams ir visiems darbuotojams suprasti visus programos komponentus, jų praktinį panaudojimą. MSG protokolas po kiekvieno užsiėmimo atiduodamas Ingridai Tuskėnienei
4.	Naujai atvykusių mokinių supažindinimas su Olweus patyčių programos taisyklėmis.	2024 m. rugsėjis	R2 Iškart po susirinkimo	Klasių vadovai	Tik tose klasėse, kuriose yra naujai atvykusių mokinių.
5.	Olweus rezultatų pristatymas Gimnazijos tarybos išplėstiniame posėdyje.	2024 m. sausis		Ingrida Tuskėnienė	Pristatyti rezultatai, išvalgos, išvados, supažindinti dalyviai su tolimesne gimnazijos veikla patyčių prevencijos srityje.
6.	Budėjimo gimnazijoje grafiko sudarymas ir koregavimas.	2024 m. rugsėjis 2025 m. sausis	C1 Iškart po susirinkimo	Ingrida Tuskėnienė Pavadootoja ugdymui Jurgita Vaitiekūnienė	Atnaujinti budėjimo grafikai atsižvelgiant į informaciją apie karštąsias patyčių rizikos vietas. Budintiems mokytojams aiškūs reikalavimai budėjimui. Budėjimo grafikai pridedami.
7.	Keturių patyčių prevencijos taisyklių aktyvus ir nuoseklus taikymas.	Nuolat	C2 Iškart po susirinkimo	Klasių vadovai	Dalykų mokytojai integruoja patyčių temas į dalykų mokymo programas. Klasių vadovai mokslo metų pradžioje primena mokiniams 4 prieš patyčias nukreiptas taisykles. Taisyklės nuolat prisimenamos, atvejai analizuojami klasių valandėlių metu vykstančiose diskusijose.
8.	Visi darbuotojai taiko keturias patyčių prevencijos taisykles.	Nuolat		Visa Vaškų gimnazijos bendruomenė	Naudojant įvairias priemones (plakatai koridoriuose, informacija gimnazijos interneto puslapyje ir kita) užtikrinta, kad kiekvienas darbuotojas taisykles žino, taiko ir primena jas vaikams. Taisyklės naudojamos dirbant su patyčių atvejais ar jas įtariant.
9.	Klasių vadovai veda ne mažiau kaip 2 Olweus klasės valandėles per mėnesį.	2 kartus per mėnesį	R2 Iškart po susirinkimo	1–8, I–II klasių vadovai	1-8 ir I-II klasių vadovai rengdami 2024–2025 m. m. klasės vadovo veiklos programą, Olweus temas įtraukia į planuojamas vykdyti veiklas. Klasių vadovai temas renkasi patys, pagal esamą situaciją klasėje. 1–8 ir I–II klasių vadovai organizuodami valandėles akcentuoja, kad vyksta Olweus valandėlė, moko mokinius demokratijos, kaip apsisaugoti nuo negatyvios bendraamžių reakcijos, moko mokinius kalbėti apie savo

					jausmus, suteikia mokiniams žinių apie patyčias, pateikia platesnį vaizdą apie bendraamžių požiūrius, nuostatas, vertybes ir pan.
10.	OPKUS programos integravimas tolerancijos, patyčių prevencijos temomis į mokomųjų dalykų turinį, numatant Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos programos temų integravimą.	Nuolat		Dalykų mokytojai	Stiprinti mokytojo - mokinio dialogą ugdant bendražmogiškąsias vertybes.
11.	Diskusija patyčių tema Mokinių tarybos susirinkimuose.	2024 m. lapkritis, 2024 m. gruodis 2025 m. vasaris 2025 m. gegužė	R4, C3 Iškart po susirinkimo	N. Butėnienė, koordinuojantis Mokinių tarybos darbą. Mokinių tarybos pirmininkė	Mokinių taryba kalba apie tai, kas yra svarbu vaikams. Mokiniai įtraukti į demokratišką veiklą prieš patyčias ir asocialų elgesį.
12.	Individualūs pokalbiai su mokiniais, įtariamų ir faktinių patyčių atvejų aptarimas	Mokslo metų eigoje	C2 Iškart po susirinkimo	Klasių vadovai, socialinis pedagogas	Pastebėjus patyčių atvejus vyks individualūs pokalbiai su patiriančiu patyčias ir su skriaudėju bei stebėtojais. Mokiniais primintos 4 pagrindinės Olweus programos taisyklės, Vaškų gimnazijos nuobaudų kopėtėlės. Koreguojamas netinkamas elgesys.
13.	Patyčių tema yra įprastinė pokalbių su mokiniais tema.	Nuolat		Visi Vaškų gimnazijos mokytojai	Patyčių, draugystės klausimas paliečiamas ir individualių pokalbių metu. Mokiniai supranta, kad visiems mokytojams yra svarbus draugiškumo klausimas, iš mokytojų rūpestis matyti kiekvienoje kasdieninėje gimnazijos gyvenimo situacijoje. Šių pokalbių tikslas – išsiaiškinti, ar klasės mokiniai tyčiojasi iš kitų arba mato kitus mokinius dalyvaujant patyčiose. Mokiniai taip pat gali dalintis mintimis apie psichologinį klasės mikroklimatą.
14.	Klasių tėvų (globėjų) susirinkimai, aptariant apklausos apie patyčias rezultatus, situaciją klasėje	Pagal klasių vadovų darbo planus	C2 Iškart po susirinkimo	Ingrida Tuskėnienė, klasių vadovai	Tėvams pateikta svarbi ir aktualiausia patyčių programos įgyvendinimo informacija. Klasėse pristatyta klasės vykdoma veikla prieš patyčias. Pateikti ne tik mokyklos planai, bet ir sužinoma tėvų nuomonė, įspūdžiai.

15.	Visų darbuotojų supažindinimas/priminimas su OPPP procedūromis (dokumentas Nr. P1).	Darbuotojų susirinkimų MSG susitikimų metu	C4 iškart pasibaigus susirinkimui, R1 iškart po susitikimo	Direktorius MSG lyderiai	Su darbuotojais aptariama tvarka, kaip reikia elgtis įtarus patyčias, jas pastebėjus, kokie galimi patyčių atvejai. Išanalizuojama, kaip vertėtų pradėti pokalbį su skriaudėju, patyčias patiriančiu asmeniu, stebėtoju, kokie tolimesni veiksmai įtarus rimtus nusižengimus.
16.	Didesnis suaugusiųjų dėmesys įvykiams gimnazijos zonose (koridorius ar laiptinės, žaidimų aikštelė, klasės), kuriose pastebėtas didesnis patyčių skaičius.	Visus mokslo metus		Visi mokytojai ir aptarnaujantis personalas	Sustiprintas budėjimas, atidžiau stebimos tos vietos, kur dažniausiai vyksta patyčios.
17.	Nuobaudų kopėtelių, įtariamų arba faktinių patyčių atvejų sprendimo procedūros taikymas.	Mokslo metų eigoje	P1 sprendimo procedūra,	Gimnazijos darbuotojai, įtarę arba pastebėję patyčias	Primenamos pagrindinės Olweus programos 4 taisyklės, taikomos Vaškų gimnazijos nuobaudų kopėtėlės.
18.	Paprastų nukrypimų fiksavimas ir šalinimas.	Mokslo metų eigoje	A1 kai nustatomas nukrypimas	Asmuo, kuris šalina nukrypimą	Pildoma forma, kurioje surašomas nusižengimas.
19.	Rimtų/sisteminų nukrypimų fiksavimas ir šalinimas.	Mokslo metų eigoje	A1/A2 kai nustatomas nukrypimas	Direktorius	Pildoma forma, kurioje surašomas sistemingas rimtas nusižengimas.
20.	Renginiai skirti patyčių prevencijai: 1) Tolerancijos diena; 2) Pasaulinė smurto prieš vaikus prevencinė diena; 3) Draugo diena; 4) Sąmoningumo didinimo mėnuo BE PATYČIŲ	2024 m. lapkričio 16 d. 2024 m. lapkričio 19 d., 2024 m. gruodis 2025 m. kovas	Sklaida gimnazijos internetiniame puslapyje	Visa Vaškų gimnazijos bendruomenė	Vykdoma prevencinė veikla, kurios metu mažinamas patyčių atvejų skaičius gimnazijoje. Mokiniai skatinami bendrauti ir bendradarbiauti, būti draugiškais, atlaidžiais, reaguoti į patyčių atvejus, tinkamai spręsti iškilusius konfliktus. Taip pat skatinamas mokinių ir mokytojų bendradarbiavimas, pasitikėjimo jausmas, kuriama saugi aplinka gimnazijoje.
21.	Mokinių OPKUS programos įvertinimas.	2025 m. birželis		Ingrida Tuskėnienė	Struktūruoto pokalbio metu, kuriame dalyvauja po 2–3 kiekvienos klasės mokinius, bus išsiaiškintos programos įgyvendinimo stipriosios ir silpnosios pusės.